

APSTIPRINĀTS
ar rīkojumu Nr. R-10-1
No 08.10.2018.

SIA “Stiga RM”

Mežu apsaimniekošanas plāns 2018.-2022. gadam

	Datums	Versija
Veiktās aktualizācijas:	08.10.2018.	1.0
	28.10.2019.	1.1
	02.10.2020.	1.2

Saturs

Ievads, Meža apsaimniekošanas plāna aktualizācija	3
1. Īpašuma apraksts.....	4
a) Mežaudžu raksturojums.....	4
b) Dabas aizsardzības teritorijas.....	5
c) Augstvērtīgie meži.....	6
e) Meža ekoloģiskās funkcijas.....	6
f) Nekoksnes meža resursi.....	6
g) Faunas apraksts.....	7
h) Pieguļošo zemju apraksts.....	7
2. Mežu apsaimniekošanas mērķi.....	8
a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi.....	8
b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni.....	9
3. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts.....	9
a) Slapjo mežu apsaimniekošana.....	11
b) Meža kopšana, ieaudzēšana un atjaunošana.....	11
c) Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija.....	12
d) Darba aizsardzība.....	12
e) Ceļi.....	13
f) Meža bojājumi.....	13
4. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums.....	13
5. Meža augšanas dinamika un monitorings.....	14
6. Vides aizsardzības pasākumi.....	14
a) Saglabājамie koki un meža struktūras.....	15
b) Sezonālie aizsardzības pasākumi.....	15
c) Ugunsdrošība.....	15
7. Augstvērtīgo mežu apsaimniekošana un monitorings.....	16
8. Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība.....	18

Ievads

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Stiga RM” (turpmāk – Stiga RM) ir 1994.gadā dibināts 100% latviešu kapitāla meža nozares uzņēmums ar sekojošiem darbības virzieniem:

- bērza saplākšņa ražošana un pārdošana;
- bērza finierkļu iepirkšana un šķeldas pārdošana;
- meža zemju iepirkšana un apsaimniekošana;
- apaļkoku pārdošana;
- kokmateriālu transports.

Mežu apsaimniekošanas plāns (turpmāk – MAP) tiek izstrādāts un aktualizēts, veidojot pamatu labai mežsaimniecības praksei, lai sekmīgāk īstenotu Stiga RM piederošo mežu ilgtspējīgu un dabas resursus nenoplicinošu apsaimniekošanu, sabalansējot ekonomiskās, dabas aizsardzības un sociālās intereses, kā arī plānotu un kontrolētu saimniecisko darbību atbilstoši ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikāta prasībām.

Neskatoties uz sabiedrībā valdošo negatīvo attieksmi pret mežu ciršanu, Stiga RM ir svarīgi uzturēt videi draudzīga uzņēmuma tēlu un iegūt sabiedrības uzticību, saimniekojot pēc visaugstākās kvalitātes standartiem - mežu apsaimniekojot pareizi, ievērojot dabas aizsardzības prasības, nacionālo likumdošanu un iedzīvotāju intereses. Stiga RM vēlas pārliecināt, ka ekonomiski izdevīgu saimniekošanu ir iespējams apvienot ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

MAP noteikti ilgtermiņa mērķi meža apsaimniekošanā un atspoguļots, ar kādām darbībām tos plānots sasniegt.

MAP ir izstrādāts, ievērojot LR normatīvos aktus, ratificētās starptautiskās konvencijas, Latvijas Meža politiku un Meža uzraudzības padomes (FSC) Principus un Kritērijus. MAP izstrādāts saskaņā ar FSC standartu. MAP veiktie aprēķini balstīti uz datiem, kas Stiga RM pieejami 2020.gada 17.septembrī.

Meža apsaimniekošanas plāna aktualizācija

Mežu apsaimniekošanas darbību plāns izstrādāts laika periodam no 2018. līdz 2022.gadam.

MAP ar monitoringa rezultātiem tiek aktualizēts katru gadu līdz 1.oktobrim. MAP izvirzīto mērķu un darbības principu pārskatīšanas laika intervāls ir 10 gadi. Meža apsaimniekošanas darbību pārskatīšanas intervāls ir 5 gadi.

MAP ir pieejams Stiga RM struktūrvienībā “Birojs”, Tukumā, Pasta ielā 8, darba dienās, laikā no 8.00 līdz 17.00, iepriekš nosūtot pieprasījumu ar informācijas pielietojuma pamatojumu uz e-pastu birojs@stigarm.lv.

Informāciju par Stiga RM plānotajiem meža apsaimniekošanas darbiem var saņemt nosūtot pieprasījumu ar informācijas pielietojuma pamatojumu uz e-pastu birojs@stigarm.lv.

Meža apsaimniekošanas plāna kopsavilkums ir pieejams www.stigarm.lv.

Priekšlikumus par Stiga RM meža apsaimniekošanas darbībām vietējie iedzīvotāji un ieinteresētās personas var iesniegt Stiga RM struktūrvienībā “Birojs” vai sūtot uz e-pastu birojs@stigarm.lv.

1. Īpašuma apraksts

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par apsaimniekojamo meža resursiem, vides ierobežojumiem, zemes lietošanas un īpašuma tiesību statusu, sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, kā arī mežam pieguļošo zemju apraksts.

Stiga RM apsaimnieko uzņēmumam piederošos mežus Latvijas teritorijā. Stiga RM īpašumā ir 7309,25 ha zemes, tajā skaitā 6018,80 ha meža zemes, īpašuma tiesības apliecina zemesgrāmatu apliecības. Katram īpašumam ir izgatavots zemes robežu plāns, kurā ir atzīmēti visi īpašumi, kas robežojas ar attiecīgo meža apsaimniekošanas vienību. Visas robežas ir zināmas un atzīmētas dabā. Ir izstrādāta Procedūra meža platību kartēšanai un zemes robežu ierīkošanai dabā (pielikums Nr.1).

Stiga RM piederošie 533 īpašumi atrodas visā Latvijas Republikas teritorijā, 71 novada teritorijās ar vislielāko koncentrāciju Tukuma, Mērsraga, Rojas, Kandavas, Dundagas un Talsu novadu teritorijās. Īpašumu saraksts pievienots pielikumā Nr.2.

Teritorijās, kas nav iekļautas sertifikāta darbības jomā, netiek veiktas darbības, kas tīši pārkāpj FSC principus un kritērijus. Visi strīdi, kas ir radušies attiecībā uz īpašuma vai lietošanas tiesībām tiek dokumentēti.

a) Mežaudžu raksturojums

Teritorijas sadalījums pa zemes kategorijām (ha):

Īpašnieks	Mežaudze	Lauce	Izcirtums	Zāļu purvs	Bebru appludinājums	Pārpļūstošs kļajums	Sūnu purvs	Meža dzīvnieku barošanās vieta	Iznīkusi audze	Smiltājs	Kopā
Stiga RM	5054	105,5	736	46	32,2	21,7	10	9,9	1,70	1,8	6018,8

Teritorijas sadalījums pa valdošajām sugām (ha):

Mērvienība	Bērzs	Egle	Priede	Apse	Baltalksnis	Melnalksnis	Cita suga
ha	1968,16	543,53	420,39	840,51	810,68	333,31	78,78

Teritorijas sadalījums pa vecuma grupām (ha):

Vecuma grupa	Suga							Kopā
	Bērzs	Egle	Priede	Apse	Baltalksnis	Melnalksnis	Cita suga	
Jaunaudzes	1083,42	196,98	137,61	729,79	463,69	178,06	10,77	2800,32
Vidēja vecuma audzes	366,5	38,29	81,18	60,76	339,86	68,87	12,67	968,13
Briestaudzes	203,61	145,72	138,53	22,52	22,49	24,44	13,86	571,17
Pieaugušas audzes un pāraugušas audzes	368,59	65,61	115,58	17,15	90,07	10,81	5,15	672,86

Teritorijas sadalījums pa augšanas apstākļu tiem (ha):

AAT	Platība, ha	AAT	Platība, ha	AAT	Platība, ha
Mētrājs	8,8	Slapjais damaksnis	391,9	Mētru ārenis	9,9
Lāns	65,2	Slapjais vēris	416,2	Šaurlapju ārenis	370
Damaksnis	1216,6	Slapjā gārša	29,5	Platpaju ārenis	293,8
Vēris	1638,8	Purvājs	35,6	Viršu kūdrenis	2,0
Gārša	225,1	Niedrājs	157,9	Mētru kūdrenis	12,60
Grīnis	7,30	Dumbrājs	221,2	Šaurlapju kūdrenis	402,5
Slapjais mētrājs	14,2	Liekņa	8,80	Platlapju kūdrenis	273,3

Teritorijas sadalījums pa bonitātēm (ha):

Īpašnieks	Ia	I	II	III	IV	V	Va
Stiga RM	1474,09	2161,02	1657,21	397,61	217,01	55,11	15,33

Krājas sadalījums pa sugām (m³):

Mērvienība	Bērzs	Egle	Priede	Apse	Baltalksnis	Melnalksnis	Cita suga
m ³	216318,7	88182,56	96961,63	49658,44	59995,66	25888,23	6224,9

b) Dabas aizsardzības teritorijas

Stiga RM īpašumā esošajos mežos ir ar normatīviem aktiem noteiktas aizsardzības teritorijas dabas vērtību un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai. Ar likumu noteiktās dabas aizsardzības teritorijas, kurās ir ierobežota vai aizliegta saimnieciskā darbība apskatāmas zemāk esošajā tabulā un kopējā platība ar aprobežojumiem sastāda 65,6 ha, kas ir 1,1 % no kopējās meža zemju platības.

Aprobežojums	Platība, ha
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	22,2
Aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte	8,9
Aizliegta galvenā cirte	20,4
Aizliegta kailcirte	47,0

Apsaimniekojamā teritorijā nepārtraukti tiek nodrošināts, ka ne mazāk kā 10 % no kopējās meža zemju platības tiek atvēlēts bioloģiskās daudzveidības ziņā vērtīgu audžu saglabāšanai (Pielikums Nr.14). Bioloģiski vērtīgo mežaudžu sarakstā tiek iekļautas:

- ar normatīvajiem aktiem noteiktās dabas aizsardzības teritorijas;
- teritorijas, kurās dabas skaitīšanas procesā konstatēti ES nozīmes aizsargājami biotopi;
- citas bioloģiski vērtīgas mežaudzes, kas identificētas izmantojot Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapu (Pielikums Nr.4).

c) Augstvērtīgie meži

7.daļā Stiga RM aprakstījusi sistēmu, kā tiek klasificēti augstvērtīgi meži, kā tiek izvērtēta nogabalu atbilstība HCV klasifikācijai un kā tiek veikts augstvērtīgo mežu monitorings, lai varētu nodrošināt šo platību sekmīgu apsaimniekošanu un aizsardzību.

d) Meža ekoloģiskās funkcijas*

Regulējošās funkcijas	Dzīvotni nodrošinošās funkcijas	Produktīvās funkcijas
CO ₂ piesaiste un O ₂ ražošana fotosintēzes procesā	Dzīves un vairošanās vieta dzīvnieku sugām	Koksnes un nekoksnes resursu pieauguma un kvalitātes nodrošināšana un uzlabošanās
Gaisa kvalitātes nodrošināšana	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	Ekosistēmas produktivitātes kāpinājums (stabilizācija dabiskā līmenī)
Ūdens kvalitātes nodrošināšana	Sabalansētas sugu skaitliskās attiecības	Ekosistēmas (mežaudzes) ražīguma ilgtspējas (nenoplicināmības) nodrošināšana
Ūdens apjoma nodrošināšana	Optimālu barības ķēžu un ekoloģisko nišu atjaunošanās	Augsnes kvalitātes saglabāšana, nodrošinot priekšnosacījums meža produktivitātes kāpināšanai
Aizsardzība no erozijas	Dabiskai piekrastes un iekšzemes ūdeņu ekosistēmu attīstībai piemērotu apstākļu nodrošināšana	Zivju resursu saglabāšanai piemērotu apstākļu nodrošināšana

*Meža ekoloģisko funkciju apraksta izveidē izmantots AS LVM Rietumvidzemes Mežu apsaimniekošanas plāna kopsavilkums 2015.–2019. gadam.

e) Nekoksnes meža resursi

Latvijā vienmēr nozīmīgi bijuši meža nekoksnes resursi, jo latvieši ir aktīvi ogotāji un sēņotāji.

Stiga RM kā meža apsaimniekotājs apzinās nekoksnes meža resursu (produktu un pakalpojumu) vērtību un savos meža īpašumos ir apzinājusi dažādus nekoksnes resursus. Bez ogām un sēnēm mežā tiek vākti arī rieksti, ārstniecības augi, medus, pavasaros tiek tecinātas bērzu sulas. Nelielu nekoksnes resursu daļu sastāda arī Ziemassvētku eglītes, koku zari, bērzu meijas.

Stiga RM ir noteikusi brīvu pieeju saviem mežiem un tajos ikvienam bez maksas ir atļauts aktīvi atpūsties un vākt meža nekoksnes produktus, ja vien netiek postīta meža vide un tiek ievēroti ugunsdrošības noteikumi.

Stiga RM meža nekoksnes produktus komerciāliem nolūkiem neizmanto, pašreiz meža izmantošana notiek diezgan vienvēidīgi – pārsvarā tikai koksnes iegūšanai.

Medības, kā meža nekoksnes vērtība – medību platību noma – uzņēmumam peļņu nedod, bet to mērķis ir sabalansēt dzīvnieku blīvumu, celt medību kultūru, izkopt vērtīgāko dzīvnieku populācijas kvalitāti, regulēt bebru skaitu.

Nekoksnes meža resursu uzskaitē:

Resurss	Atrašanās vieta	Ieguves apjomi
Meža ogas un sēnes	visi meža īpašumi	Komerčiāli netiek iegūti (brīvi pieejami vietējiem iedzīvotājiem), ja vien netiek postīta meža vide un tiek ievēroti ugunsdrošības noteikumi
Medījamie dzīvnieki	visi meža īpašumi	Komerčiāli netiek iegūti (platības iznomātas medību kolektīviem)

f) Faunas apraksts

Stīga RM apsaimniekotajos mežos ir sastopami tādi Latvijas teritorijai raksturīgi faunas pārstāvji kā bebri, staltbrieži, meža cūkas, aļņi, stirnas u.c. Ikgadēji tiek apkopota informācija par tādu medījamo (limitēto un nelimitēto) faunas pārstāvju kā bebru, staltbriežu, meža cūku, aļņu un stirnu skaitu, monitoringa pamatā tiek izmantoti Valsts meža dienesta (VMD) sniegtie dati par faunas populācijas izmaiņām valsts līmenī. Ikgadējā monitoringa dati redzami monitoringa datos (Pielikums Nr.15).

g) Pieguļošo zemju apraksts

Teritoriālais izvietojums

Latvija atrodas Ziemeļeiropā, Baltijas jūras austrumu krastā. Valsts platība ir 64 589 km². Latvijas robežas kopējais garums ir 1836 km, no tiem 1382 km ir sauszemes robeža. Tai ir sauszemes robežas ar Igauniju, Krieviju, Baltkrieviju un Lietuvu, kā arī jūras robeža ar Zviedriju, Lietuvu un Igauniju. Latvijā ūdens klāj aptuveni 2340 km² lielu platību, kas ir 3,62% no visas valsts teritorijas. Latvijā ir vairāk kā 12 000 upju ar kopgarumu apmēram 38 000 km, lielākās no tām ir Daugava, Lielupe, Gauja un Venta, kā arī ir 2256 ezeri, kas lielāki par 1 ha. Latvijas lielākie ezeri ir Lubāns, Rāznas ezers, Engures ezers un Burtnieks.

Latvijā izdala reljefa lielformas, vidējformas un mikroformas. Latvijas reljefa lielformas ir zemienes un augstienes, zemienes aizņem 60%, bet augstienes - 40% no valsts teritorijas. Galvenās augstienes ir Vidzemes augstiene, Alūksnes augstiene, Latgales augstiene, Augšzemes augstiene, Rietumkursas augstiene, Austrumkursas augstiene, Ziemeļkursas augstiene, Idumejas augstiene un Sakalas augstiene. Savukārt nozīmīgākās zemienes ir Piejūras zemiene, Kursas zemiene, Viduslatvijas zemiene (šajā zemiēnē ietilpst Zemgales līdzenums), Tālavas zemiene, Veļikajas zemiene un Austrumlatvijas zemiene.

Klimatiskie apstākļi

Latvija atrodas mērenajā joslā, un tās klimatu ietekmē jūras tuvums un no Atlantijas okeāna nestās gaisa masas, kā rezultātā Latvijā valda maigs un mitrs klimats un vērojama izteikta četrus gadalaiku maiņa. Tā kā Latvija ir izstiepta ziemeļu - austrumu virzienā, klimats rietumos un austrumos ir nedaudz atšķirīgs. Debesis bieži ir apmākušās, vidēji 160-180 dienas gadā. Vidējais nokrišņu daudzums svārstās no 574 līdz 691 mm gadā.

Vidējā gaisa temperatūra ziemas aukstākajā mēnesī janvārī Latvijas austrumdaļā ir ap -7 °C, savukārt vidējā gaisa temperatūra vasaras karstākajā mēnesī jūlijā Latvijas austrumdaļā ir ap +17,5 °C.

Meži

Mežs ir raksturīgs ainavas elements, jo aizņem apmēram 52% Latvijas platības. Latvijas klimatiskie apstākļi - bagātīgie nokrišņi, liels gaisa relatīvais mitrums, samērā garais veģetācijas periods - ir izdevīgi mežu augšanai. Latvijas mežos aptuveni 54% ir skuju koku, 46% - lapu koku. Izplatītākā koku suga ir priede.

Dzīvnieku valsts

Pašlaik Latvijā ir konstatēti aptuveni 13 000 dzīvnieku sugu. Faunas bagātība izskaidrojama galvenokārt ar Latvijas ģeogrāfisko stāvokli. Latvija atrodas jaukto mežu zonā, kurā ienāk gan taigas, gan platlapju mežu joslas faunas elementi. Bez tam pāri Latvijai gar Baltijas jūru iet putnu migrācijas ceļi.

No zīdītājiem Latvijā vairāk vai mazāk bieži sastopamas ap 60 sugu. Sugu, kā īpatņu skaita ziņā bagātīgāk pārstāvēti grauzēji (19 sugu). No plēsējiem Latvijā konstatēti 12 sugu. Lielākais no tiem ir brūnais lācis, kas retumis pie mums iekļūst no kaimiņvalstīm, galvenokārt no Igaunijas.

Latvijā konstatētas 295 putnu sugas. Putni arī kvantitatīvi ir sauszemes biocenozēs visvairāk pārstāvētā mugurkaulnieku grupa. Tie ir svarīga ainavas sastāvdaļa, jo regulē kukaiņu, grauzēju un daudzu citu dzīvnieku skaitu un tādējādi netieši ietekmē to ražību un dabisko pieaugumu. Grauzēju izķeršanā liela nozīme ir pūčveidīgajiem putniem, no kuriem Latvijā konstatēti 13 sugu. Apmēram 30 putnu sugas Latvijā ir pieskaitāmas pie medību objektiem.

Te jāmin vistveidīgākie - mežzirbe, laukirbe, rubenis, mednis, zosveidīgākie - meža pīle jeb mercene, krīklis, priekšķe, platknābis, tārņveidīgākie - sloka, mērkaziņa un griežveidīgākie - laucis. No Latvijā līdz šim reģistrētajām putnu sugām lielākā daļa (190 sugu) te arī ligzdo. Uz ziemošanas un ligzdošanas vietām valstij pāri ceļo 45, bet ziemot ierodas 15 sugas. Kā reti iecelotāji jeb maldu viesi reģistrētas 45 sugas. Latvijā ligzdojošo putnu faunu veido galvenokārt Palearktiskā plaši izplatītas sugas, arī platlapju mežu elementi - baloži, zaļā vārna, žubītes, lakstīgala u.c. - kopā apmēram 50 sugu. Daudz mazāk ir taigas elementu (14 sugu), no kuriem jāmin riekstrozis, mežzirbe, mednis. Gandrīz tikpat daudz (11 sugu) ir tundras elementu - baltirbe, lietuvainis, melnkakla gārgale. No stepju zonas atceļojusi laukirbe, paipala, grieze u.c.

Rāpuļu fauna Latvijā ir nabadzīga, jo mitrais un samērā vēsais klimats nav piemērots vairumam rāpuļu sugu. No valstī konstatētajām 7 sugām indīga ir tikai parastā odze.

Avots: <https://lv.wikipedia.org/wiki/Latvija>

Sociālekonomiskie apstākļi

Latvijas lauku reģionos, t.sk. Latgalē vērojams augsts bezdarba līmenis, darba vietu trūkums un pastāvīga iedzīvotāju skaita samazināšanās (līdz pat 15-20% pēdējo piecu gadu laikā). Reģistrētā bezdarba līmenis Latgales reģionā – 19,3 %. Meža nozare lauku reģionos ir viens no nozīmīgākajiem darba devējiem, kas piedāvā darbu meža atjaunošanā un ieaudzēšanā, mežaudžu kopšanā, meža infrastruktūras uzturēšanā, mežizstrādē u.c. Tas palīdz radīt un uzturēt lauku reģionos arī netieši saistītās darba vietas (koksnes transports, koksnes pārstrāde, transporta infrastruktūras uzturēšana, tirdzniecība, sociālais serviss u.c.). Latvijā meža nozare tieši nodarbina vairāk nekā 40 tūkstošus cilvēku, bet saistīto darba vietu skaits ir vēl apmēram 40 tūkstoši. Tā kā Stiga RM ir liels mežu īpašnieks. Stiga RM radītajām darba vietām ir liela nozīme bezdarba mazināšanā, sociālās aizsardzības nodrošināšanā, nodarbinātības līmeņa saglabāšanā un lauku reģionu apdzīvotības saglabāšanā. Sadarbība ar sabiedrību tiek nodrošināt ar līgumu slēgšanu par nekustamā īpašuma izmantošanu gadījumos, ja mežizstrādes un materiālu pievešanas darbos nepieciešama citu zemju īpašnieku zeme (Līgums par nekustamā īpašuma izmantošanu).

2. Mežu apsaimniekošanas mērķi

Stiga RM apņemas ievērot FSC Principus un Kritērijus, pieprasot tos ievērot arī apakšuzņēmējiem, un, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, noteikusi sekojošus apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķus un uzdevumus:

a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi

Ekonomiskie

	<ul style="list-style-type: none"> ○ nodrošināt stabilu peļņu un pozitīvu naudas plūsmu no saimnieciskās darbības; ○ palielināt uzņēmuma aktīvu un apsaimniekojamo kokaudžu vērtību; ○ kļūt par stabilu un prognozējamu partneri saviem klientiem, piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem; ○ palielināt biznesa procesu efektivitāti.
Vides	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ nodrošināt dabas daudzveidības saglabāšanu; ○ veidot saudzīgu sabiedrības attieksmi pret mežu; ○ samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi.
Sociālie	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ apsaimniekot mežu līdzsvarotā un Latvijas sabiedrības akceptētā veidā; ○ būt atbildīgam, stabilam un uzticamam sadarbības partnerim; ○ attīstīt Stīga RM darbiniekiem motivējošu darba vidi.

b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni

Ekonomisko mērķu sasniegšanas paņēmieni	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ nodrošināt vienmērīgu ciršanas apjomu; ○ nodrošināt maksimālu un kvalitatīvu pieaugumu, izmantojot kopšanas cirtes un selekcionēto meža stādmateriālu; ○ nodrošināt klientiem atbilstoša meža apsaimniekošanas sertifikāta esamību; ○ samazināt neproduktīvo mežaudžu platības; ○ palielināt mežaudžu platību, apmežojot lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un medību saimniecībā neizmantotās zemes.
Vides mērķu sasniegšanas paņēmieni	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ vismaz 10 % no meža zemju platībām apsaimniekot kā bioloģiski vērtīgas mežaudzes; ○ saimniecisko darbību plānot un veikt atbilstoši meža apsaimniekošanas plānā noteiktajam teritorijas apsaimniekošanas mērķim (dabas aizsardzība, rekreācija, augstvērtīgas koksnes audzēšana); ○ uzņēmuma darbībā realizēt pasākumus vides piesārņošanas ar sadzīves atkritumiem, naftas produktiem, ķīmikālijām samazināšanai, ūdeņu eutrofikācijas un augsnes erozijas ierobežošanai; ○ pilnveidot darbinieku un sadarbības partneru izpratni par ietekmes uz vidi samazināšanu; ○ pilnveidot darbinieku un sadarbības partneru kompetenci par dabas daudzveidības saglabāšanu meža apsaimniekošanā;
Sociālie mērķu sasniegšanas paņēmieni	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ organizēt Meža dienas, iesaistot tajās darbiniekus, vietējās pašvaldības darbiniekus un skolniekus; ○ pilnveidot drošas darba vides kontroles sistēmu; ○ konsultējoties ar sabiedrību, noskaidrot rekreācijai un vides izziņai būtiskākos mežus un to vēlamo apsaimniekošanu; ○ mazināt mežizstrādes ietekmi uz meža ainavu vizuālajām īpašībām, sabiedrībai nozīmīgos rekreācijas mežos; ○ informēt sabiedrību par mežu apsaimniekošanu.

3. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts

Mežsaimniecisko darbību kā meža stādīšana, kopšana, galvenā izmantošana un izvešanas nodrošināšanai tiek izmantoti ārpalpojumi. Lai nodrošinātu ārpalpojumu sniedzēju informēšanu par sertifikācijas un citām prasībām tiek rīkotas ikgadējas apmācības.

Kokmateriālu iegūšanā, galvenās cirtes izpildei, pārsvarā tiek izmantota kailciršu metode. Ievērojot Dabas aizsardzības prasības, meža apsaimniekotājs neveic kailcirtes (saglabā augošu koku bieziņu mežaudzes pirmajā stāvā ne mazāku kā 0,4) aizsargjoslās (saskares (pārejas) zonā) ap purviem.

- 10 līdz 100 hektārus lielām purvu platībām — 20 metru joslā;
- par 100 hektāriem lielākām purvu platībām — 50 metru joslā meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm un vismaz 100 metru joslā meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm.

Audzēs, kur dominē ozoli, liepas, kļavas, vīksnas, gobas un skābarži, tiek nodrošināta šo sugu koku mežaudžu atjaunošana vismaz tādā apjomā, kāds bijis konkrētās sugas īpatsvars pirms galvenās cirtes uzsākšanas. Atbilstoši valsts likumdošanai (MK noteikumi “Noteikumi par koku ciršanu mežā” Nr. 935) mežaudzēs, kur valdošā koku suga ir ozols, liepa, kļava, goba, vīksna vai skābardis, kailcirte netiek veikta.

Mežsaimnieciskai darbībai, ja tas nerada reālus slimību un kaitēkļu savairošanās draudus apkārtējās audzēs un/vai draudus darba drošībai, apsaimniekojamā teritorijā nav pakļautas:

- vējgāzēs un vējlauzēs atsevišķas vietas, kur auguši lielu izmēru koki;
- degušās audzēs, kas vecākas par 30 gadiem, grupās vai izklaidus - izdzīvojušie koki, kā arī bojā gājušie koki
- mežābeles un kadiķi.

Mežizstrādes metodes un izmantojamais aprīkojums

Katram īpašumam, kuru Stiga RM iegādājas, tiek veikta jauna inventarizācija un sastādīts jauns meža apsaimniekošanas plāns. Īpašumiem, kuri ir iegādāti agrāk un/vai kuru inventarizācijas datiem un apsaimniekošanas plāna datiem ir beidzies termiņš, tiek gatavoti jauni meža apsaimniekošanas plāni un tiek veikta jauna inventarizācija. Meža inventarizāciju veic sertificēts taksators.

Stiga RM ciršanas apjomi tiek plānoti vadoties pēc Valsts meža reģistra datiem, apsekojot meža platības dabā un saskaņā ar MK noteikumiem “Par koku ciršanu mežā”. Pieļaujamais ikgadējais ciršanas apjoms tiek plānots tā, lai netiktu pārsniegts līmenis, kādā mežs spēj ilgstoši nodrošināt šādu apjomu tikpat regulāru atjaunošanos. Regulārā meža apsaimniekošanas procesā ietvertajās operācijās veiktās mežizstrādes apjoms nepārsniedz 10 gadu perioda vidējo pieļaujamo ciršanas apjomu.

Kopšanas un sanitārās cirtes

Krājas kopšanas cirtes tiek plānotas tajos audzes nogabalos, kuros biežība ir par lielu un koki cits citam traucē sasniegt maksimāli lielāku augstumu, t.i., izveidot lielāku krāju audzē. Ja biežība ir par lielu, tad audze produktīvi nevar veidot atzarošanās procesu, lai nākotnē izaugtu augstvērtīgāka mežaudze.

Krājas kopšanas cirtes veic un regulē izmantojot lielumus, kas noteikti ar normatīvajiem aktiem. Krājas kopšana pieļaujama visās tajās audzēs, kurās mežaudzes koku skaits un šķērslaukums pārsniedz noteikumos noteikto minimālo šķērslaukumu vai koku skaitu. Atkārtota krājas kopšana tiek plānota ne ātrāk kā pēc 20 gadiem, lai mežaudze spētu izveidot attiecīgo krāju pēc kopšanas.

Sanitārajām un citām cirtēm nav plānveidīgs raksturs, tāpēc tās veic pēc nepieciešamības un novērtējuma katrā platībā atsevišķi, atbilstoši to mērķim – uzlabot mežaudžu sanitāro stāvokli. Šāda veida cirsmas tiek plānotas, ja dabā tiek konstatēts, ka mežaudze ir bojāta kukaiņu, slimību, vējgāžu, vējlaužu vai snieglaužu rezultātā. Šāda veida cirtes iedala sanitārajās cirtēs un sanitārajās kailcirtēs.

Sanitāro cirti plāno tad, ja izņem tikai bojātos kokus un mežaudzes kritiskais šķērslaukums nebūs mazāks par normatīvajos aktos noteikto kritisko šķērslaukumu.

Galvenā cirte

Galvenā cirte ir koksnes galvenās ražas ievākšana mežaudzē pēc cirtmeta vecuma vai atbilstošā koka caurmēra sasniegšanas, kurš atkarīgs no bonitātes un katras koku sugas atsevišķi. Galvenajās cirtēs

visbiežāk lieto kailcirtes paņēmienu, kura ir attiecīgi visizdevīgākā no mežizstrādes viedokļa, retāk tiek izmantots izlases cirtes paņēmiens.

Galvenās izlases cirtes visbiežāk tiek plānotas starp kailcirtēm, aizsargājamās teritorijās, gar upēm un ūdens tecēm, kur veicam izzāgēšanu apmēram 30 procentu apmērā no audzes krājas.

Galvenajā cirtē mežu cērt, lai savlaicīgi un racionāli izmantotu gatavumu sasniegušu koksni. Pēc tās veikšanas jānodrošina sekmīga meža atjaunošana, palielinot meža produktivitāti, jāsauglabā un jāpalielina meža aizsardzības, ūdens režīma un klimata regulēšanas, estētiskās un citas funkcijas.

a) Slapjo mežu apsaimniekošana

Slapjo mežu apsaimniekošanā tiek ievērotas šādas prasības:

- Slapjos egļu mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris un niedrājs) veicināma paaugas saglabāšanās un vismaz daļēja atjaunošanās zem mātes audzes vainagu klāja;
- Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis), atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 30 uz 1 ha un veidojamas saglabājamo koku grupas;
- Slapjos lapu koku un egļu mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē egle vai melnalksnis), atbilstoši veicināma augošo sugu koku atjaunošanās.

b) Meža kopšana, ieaudzēšana un atjaunošana

Meža atjaunošanas galvenais uzdevums ir produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšana atbilstoši mežsaimniecības prasībām, atjaunojot mežu mākslīgi, tas ir sējot vai stādot, vai veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā ir iespējama un norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām.

Stīga RM darbinieku uzdevums ir plānot par meža atjaunošanas veidu, sugu, kopšanas nepieciešamību un intensitāti.

Stīga RM atjaunojamo un ieaudzēto meža platību daudzums ir atkarīgs no iepriekšējo īpašnieku apsaimniekošanas intensitātes, iepriekšējos trīs gados veikto kailciršu un bojā gājušo mežaudžu platībām.

Meža atjaunošana un ieaudzēšana

Meža platības, kurās atjaunošanās norit ar augšanas apstākļiem piemērotu sugu atbilstošā skaitā un kvalitātē, platība tiek atstāta dabīgai meža atjaunošanai. Pārējās meža platībās atjaunošana tiek veikta ar selekcionētu meža stādāmo materiālu. Izmantojot un lietojot pesticīdus un ar pesticīdiem apstrādātu reproduktīvo materiālu, netiek pieļauta to noplūde augsnē.

Augsnes gatavošana tiek veikta tikai tur un tik daudz, cik tas nepieciešams sekmīgai meža atjaunošanai, pirms kultūras ierīkošanas. Izteikti mitrās mikroieplakās un 10 m joslā gar virszemes ūdens objektiem augsne gatavota netiek. Atklājot minerālo slāni ne vairāk kā 30% no apstrādājamās platības tiek gatavota augsne.

Stīga RM piederošajos meža īpašumos dominē lapu koku mežaudzes. Platībās, kur veikta skujkoku ieaudzēšana, galvenokārt, skujkoku tīraudzēs, kur tas iespējams, tiek saglabāts 5% lapkoku piemistrojums, kurš ir augšanas apstākļiem attiecīgi atbilstošs. Sausajos augšanas apstākļu tipos (Sl, Ln, Mr, atsevišķos gadījumos Dm) pēc audzes nociršanas tiek veikta augsnes sagatavošana, kuros mežaudze tiek atjaunota mākslīgā un dabiskā veidā, ja tas iespējams.

Dabīgai atjaunošanai plānotas tiks tās platības, kurās šis atjaunošanās veids spēs noritēt atkarībā no sugas piemērotības augšanas apstākļiem. Ja tomēr pēc dabiskās atjaunošanas koku skaits ir nepietiekams, tad tiks veikta agrotehniskā kopšana un jaunaudze rudenī tiks papildināta ar nepieciešamās sugas stādiem. Pesticīdi jauno kociņu aizsardzībai tiek lietoti tikai tad, kad citas aizsardzības metodes nevar nodrošināt pietiekamu aizsardzību. Lai veicinātu dabisko atjaunošanos augsne tiek sagatavota pēc ciršanas, tekošā gada rudenī.

No 2018. gada līdz 2022. gadam meža ieaudzēšanas un atjaunošanas apjoms ir paredzēts vidēji 220 ha gadā.

Atjaunoto mežaudžu agrotehniskā kopšana

Platībās, kur aizzēlums nomāc un kavē atjaunojamās sugas kokus, tiek plānota agrotehniskā kopšana. Ja aizzēlums spēcīgi nomāc jaunus kokus un kavē to augšanu, tad viena kalendārā gada laikā plānojama atkārtota agrotehniskā kopšana, kā to nosaka Meža likums.

No 2018. gada līdz 2022. gadam paredzēts 20 ha agrotehniskās kopšanas ciršu apjoms.

Jaunaudžu kopšana

Jaunaudžu kopšanas ciršu mērķis ir izveidot nākotnes audzes sastāvu, optimālu sākotnējo bieztību ar maksimāli mazāk kopšanā izņemto koku skaitu, ja tas iespējams, un nodrošināt augšanas telpu līdz krājas kopšanas cirtei.

Veicot jaunaudžu kopšanu jāievēro „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”, kas nosaka, ka jaunaudžu kopšana līdz 20 gadus vecās egļu audzēs un 10 gadus vecās priežu un lapkoku audzēs nedrīkst veikt no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam, ar izņēmumu, kuru vidējais augstums lapkokiem – līdz metram, bet skujkokiem līdz 0,7m.

Jaunaudžu kopšanas tiek plānotas lapkoku mežaudzēs, kuru vecums ir no 3 līdz 10 gadiem, skujkoku mežaudzēs no 5 līdz 20 gadiem. Jaunaudžu kopšana ir pabeigta, kad kopšanas rezultātā var paredzēt pārdodamo sortimentu ieguves apjomu.

Atkarībā no kopšanas intensitātes nepieciešamības mežaudzē jaunaudžu kopšanu veic no vienas līdz trīs reizēm.

2018. gada līdz 2022. gadam jaunaudžu kopšanas ciršu apjoms paredzēts vidēji 200 ha gadā.

c) Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija.

Stiga RM savos meža īpašumos mežizstrādes procesā izmanto apakšuzņēmējus, kas attiecīgi veic apaļkoku zāģēšanu un izvešanu. Ar katru apakšuzņēmēju tiek slēgti uzņēmumu līgumi, kas ietver sevī visas prasības, kuras atbilst ilglaicīgai mežsaimniecībai atbilstoši FSC Principiem un Kritērijiem.

Mežizstrādes tehniku un attiecīgo apakšuzņēmēju konkrētām meža platībām Stiga RM izvēlas vadoties pēc vairākiem kritērijiem - meža augšanas apstākļu tipa, meža platības teritoriālā lieluma un ģeogrāfiskā novietojuma, ekonomiskā viedokļa, gadalaika un laika apstākļiem. Koku gāšanai pēc pieejamības tiek izmantoti motorzāģi, cenšoties maksimāli izvairīties no mežizstrādes mašīnām, lai samazinātu kaitējumu videi un kubatūras zudumu. Ņemot vērā darbaspēka trūkumu un ierobežoto ārpakalpojumu pieejamību gada sākumā, 2018.gadā Stiga RM iegādājās harvesteru. Apaļkoki tiek izvesti ar izvedējtraktoriem un sakrauti ceļmalas grēdās. Apaļkoku transportēšanu ar kokvedējiem no 2019.gada veic apakšuzņēmēji. Lai novērstu zādzības risku, apaļkoku transportēšana no krautuvēm tiek organizēta ne vēlāk kā 2 nedēļu laikā no pievešanas pie ceļa.

d) Darba aizsardzība

Visiem Stiga RM grupā meža darbos iesaistītajiem uzņēmumiem ir jābūt izveidotai darba aizsardzības sistēmai, kas ir atbilstoša Darba aizsardzības likumam un ir jāievēro saistošās droša darba prasības, kuras regulē MK noteikumi Nr. 310 „Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā”.

Šo prasību pārbaudi veic ikdienas mežizstrādes darbu laikā.

e) Ceļi

Stiga RM īpašumā ir tikai viens ceļš – “Ceļš Janta”, kadastra numurs 8850 019 0060, kas atdalīts no Stiga RM piederošā īpašuma “Janta” Dundagas pagastā. Mežu apsaimniekošanā pārsvarā tiek izmantoti valstij, pašvaldībām un AS “Latvijas valsts meži” piederošie ceļi, kā arī servitūtu ceļi. Stiga RM slēdz arī vienošanās par ceļu izmantošanu. Sk. pielikumu Nr.15.

Pirms meža darbu uzsākšanas tiek fiksēts ceļa tehniskais stāvoklis un trīs mēnešu laikā pēc mežizstrādes darbu pabeigšanas Stiga RM par saviem līdzekļiem ceļu salabo tādā kvalitātē, kādā tas bija pirms darbu uzsākšanas, veicot ceļa līdzināšanu un ceļa seguma atjaunošanu. Ceļi tiek izmantoti un uzturēti atbilstoši “Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā” (Pielikums Nr.17)

f) Meža bojājumi

Stiga RM meža īpašumos nav novērota masveidīga meža kaitēkļu savairošanās un slimību izplatība, tomēr, tā kā vienus no lielākajiem kaitējumiem mežam var veikt tieši slimības un kaitēkļi, tiek veikta regulāra mežaudžu veselības stāvokļa uzraudzība, lai savlaicīgi konstatētu bojājumus, noteiktu to cēloni un pieņemtu atbilstošu lēmumu par bojājuma ierobežošanu.

Visbiežāk nelielās platībās pieaugušas egļu audzes bojā egļu astoņzobu mizgrauži, bet jaunās priežu un egļu kultūras – priežu lielais smecernieks.

Aizsardzībai no stumbru kaitēkļiem var izmantot ķeramkokus un feremonu slazdus. Augu aizsardzības līdzekļi tiek lietoti gadījumos, kad tā ir vienīgā iespēja panākt plānotās darbības rezultātu vai arī novērst meža apsaimniekošanu apdraudošu procesu. Var tikt izmantoti mežsaimnieciskie pasākumi, veicot mērķtiecīgas kopšanas circes, vai profilaktiskos pasākumus, piesaistot mežaudzēm meža kaitēkļu dabiskos ienaidniekus - putnus un skudras.

Mežizstrādes process tiek organizēts tā, lai sagatavotie apaļkoki netiktu ilgstoši uzglabāti mežā, kas var veicināt kaitēkļu savairošanos un mežaudžu bojājumus.

Arī meža dzīvnieki atsevišķās platībās nodara kaitējumu mežam. Jaunaudzēs pārnadži nokož galotņu pumpurus un jaunus dzinumus, bebri veido aizsprostus un dambjus meliorācijas grāvjos, upītēs un strautos, kur mitruma dēļ koki nokalst, kļūst par kaitēkļu perēkli, kā arī daļa tiek nograuzti. Slēdzot medību tiesību nomas līgumus ar vietējiem medību kolektīviem, tajos tiek iekļauta prasība medniekiem nodarboties arī ar bebraiņu likvidēšanu.

Nozīmīgi meža ugunsgrēki nav bojājuši Stiga RM mežus.

Lai mazinātu augsnes bojājumus mežizstrādes laikā, tiek izmantotas “Vadlīnijas augsnes bojājumu minimizēšanai” (Pielikums Nr.19).

Lai mazinātu ūdeņu piesārņošanu mežizstrādes laikā, tiek izmantotas “Vadlīnijas ūdeņu aizsardzībai meža darbos” (Pielikums Nr.20).

4. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums

Pieļaujama mežizstrādes apjoms tiek sabalansēts ar koksnes pieaugumiem, tādējādi nodrošinot stabilu kokmateriālu plūsmu un ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu.

Par pamatu ikgadējā pieļaujamā ciršanas apjoma aprēķinam tiek ņemts ikgadējais pieaugums. Pieļaujamā ciršanas apjoma aprēķinos netiek iekļautas teritorijas, kuru primārais apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība. Pieļaujamo ciršanas apjomu aprēķinu veic, ņemot vērā aktualizētos Meža inventarizācijas datus.

Pieauguma datus iegūst no datorprogrammas “Meža eksperts”.

Ciršanas plānošana tiek veikta tā, ka regulārā meža apsaimniekošanas procesā ietvertajās operācijās (Galvenās izmantošanas un krājas kopšanas circes) nepārsniedz 10 gadu vidējo pieļaujamo

ciršanas apjomu. Ciršanas apjomu gada ietvaros pieļaujams palielināt tādā apmērā par kādu ir radies krājas uzkrājums iepriekšējā periodā. Attiecībā uz Baltalksni – ciršanas apjomi netiek samēroti ar pieaugumu, jo esošā Ba krāja ir lielāka, kā nepieciešams (tiek veikta mērķtiecīga Ba audžu nomaina).

Plānotajos ciršanas apjomos netiek iekļauti dabas stihiju (vējgāžu, snieglaužu u.c.) radītie bojājumi un ar to seku likvidāciju saistītie ciršanas apjomu pieaugumi.

Plānotie ciršanas apjomi (m³) laika posmā no 2018.–2027. gadam pa sugām apskatāmi monitoringa datos (Pielikums Nr.15).

5. Meža augšanas dinamika un monitorings

Lai izvērtētu, plānotu un kontrolētu saimniecisko darbību mežos un vides aizsardzības pasākumus, katra gada oktobra sākumā tiek veikts vides un saimnieciskās darbības monitorings par iepriekšējā kalendārā gada oktobra - decembra mēnešiem un tekošā gada janvāra – septembra mēnešiem.

Monitoringā iegūtie dati tiek pievienoti Meža apsaimniekošanas plānam ar pielikumu Nr.15.

Monitoringā iegūstamie dati:

1. Izstrādātās koksnes apjomi un ienākumi no tiem, m³;
Izstrādātās koksnes apjomus iegūst no Stiga RM iekšējās uzskaites sistēmas; ienākumi no tiem atspoguļojas gada pārskatā;
2. Meža pieauguma apjomi, m³;
Šādus datus iegūst no datorprogrammas "Meža eksperts" un LVM GEO;
3. Atjaunoto mežu un izkopto jaunaudzū platības, ha;
Šādus datus iegūst no Stiga RM iekšējās uzskaites sistēmas;
4. Floras un faunas sastāvs un novērotās izmaiņas;
Datus par floras sastāva izmaiņām apkopo balstoties uz Valsts meža reģistra datiem;
Iepazīstas ar publiski pieejamiem AS "Latvijas valsts meži" ikgadējiem vides pārskatiem;
5. Mežizstrādes un citu darbību vides un sociālā ietekme;
Tiek apkopota informācija par sadarbību un diskusijām ar vietējām pašvaldībām kā vietējo iedzīvotāju pārstāvniecībām par plānotajiem mežizstrādes procesiem un citām saimnieciskajām lietām;
6. Meža apsaimniekošanas produktivitāte un efektivitāte:
Šādu informāciju iegūst no gada pārskata.
7. Koksnes piegādes ķēde:
Pārskata piegādes ķēdes procesa aprakstu un apmācāmo personu sarakstu.
8. Augstvērtīgie meži un to stāvoklis:
Apkopo teritorijas ar aizsardzības pazīmju aprobežojumiem, teritorijas ar biotopiem un teritorijas, kurās izmantojot Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapas konstatētas bioloģiski vērtīgas mežaudzes;
Veic augstvērtīgo mežu monitoringu vismaz 10% no augstvērtīgo mežu platībām.

6. Vides aizsardzības pasākumi

Būtiskāko ietekmi uz vidi (atmosfēru, bioloģisko daudzveidību, augsni, ūdens kvalitāti, ainavu) atstāj galvenā cirte, ceļu būve, meža meliorācijas sistēmu būve, dabas resursu ieguve, krājas kopšanas cirtes, skujkoku stādu un stādījumu ķīmiskā aizsardzība un kokmateriālu pievešana pie ceļa.

Lai realizētu uzņēmuma ilgtermiņa mērķus vides aizsardzībā - saglabātu bioloģisko daudzveidību un samazinātu saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, uzņēmums ievēro termiņa ierobežojumus meža

darbu veikšanai dzīvnieku vairošanās periodā un plāno atbilstošus pasākumus iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanu.

Prasības dabas vērtību saglabāšanai ir aprakstītas Pielikumā Nr.5 “Dabas aizsardzības prasības meža darbos”.

Veicot galveno izmantošanu, tiek izdarīts ietekmes uz vidi vērtējums – saglabājamo dabas vērtību apzināšana un dokumentēšana, aizpildot veidlapu “Ietekmes uz vidi novērtējums” (Pielikums Nr.6) Saimnieciskās darbības uz vidi novērtējuma galvenais uzdevums ir veicināt vides un sociāli nozīmīgu vērtību saglabāšanu, arī tajās meža platībās, kuras tiek pakļautas intensīvai saimnieciskajai darbībai, sekmēt iespējamo risku novēršanu videi un cilvēka dzīvībai.

Pakalpojumu sniedzēji un mežizstrādes uzņēmumi ir informēti un apmācīti jautājumos par dabas aizsardzības prasībām FSC sertificētā mežā.

a) **Saglabājамie koki un meža struktūras**

Saglabājamo koku un meža struktūru izvēles principus regulē Stiga RM izstrādātas „Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cirmsmā” (Pielikums Nr.18)

b) **Sezonālie aizsardzības pasākumi**

Lai samazinātu saimnieciskās darbības negatīvo ietekmi uz mežā mītošo putnu ligzdošanu, mežos ar augstu dabisko ligzdojošo putnu blīvumu un sugu daudzveidību:

- no 1. aprīļa līdz 31. maijam tiek samazināta mežizstrādes intensitāte (šobrīd ciršanas intensitāte tiek samazināta visos AAT).
- no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam kopšanas cirti neveic līdz 10 gadu vecu priežu un lapu koku un līdz 30 gadu vecu egļu jaunaudzēs, izņemot jaunaudzes, kuru vidējais augstums skuju kokiem ir līdz 0,7 m, bet lapu kokiem - līdz metram

c) **Ugunsdrošība**

Ugunsdrošību mežā LR reglamentē Ministru kabineta noteikumi Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi”.

Meža apsaimniekotājs:

- atjaunojot skujkoku mežaudzes silā, mētrājā, lānā un viršu ārenī, kā arī ieaudzējot mežaudzes un plantāciju mežus, platības, kas lielākas par 5 ha un kurās augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 m, sadala daļās ar mineralizēto joslu tā, lai neviena no tām nebūtu lielāka par 5 ha. Šā apakšpunkta prasības neattiecas uz ieaudzētajām mežaudzēm un plantāciju mežiem, kuri sasnieguši 10 gadu vecumu lapkokiem un 20 gadu vecumu skujkokiem;
- meža objekta autoceļos un dabiskajās brauktuvēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām,
- katru gadu līdz 1.maijam novāc pielūžņojumu, kas var traucēt ugunsdzēsības transporta pārvietošanos;
- katru gadu līdz 1.maijam sakārto ceļus un piebrauktuves ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un uztur tās tādā stāvoklī, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu.

Apsaimniekotājs nodrošina mineralizēto joslu ierīkošanu tehnikai pieejamās kvartālu stīgās (izņemot kvartālu stigas, kuras tiek izmantotas kā dabiskās brauktuves), kas šķērsos par 50 ha lielākas I, II vai III ugunsbīstamības klases mežaudžu kopas, vietās, kur augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 m;

Meža ugunsdrošajā laikposmā aizliegts:

- kurināt ugunscurus mežā un purvos (izņemot īpaši ierīkotas vietas, kas nepieļauj uguns izplatīšanos ārpus šīs vietas);
- atstāt ugunscurus bez uzraudzības. Ugunscura vietu atstāj, kad uguns nodzēsta un gruzdēšana pilnīgi beigusies;
- nomest mežā, purvos vai uz tos šķērsojošiem ceļiem degošus vai gruzdošus sērkociņus, izsmēķus un citus priekšmetus;
- braukt ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pa mežu un purviem ārpus ceļiem, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams ugunsgrēka dzēšanai, palīdzības sniegšanai nelaimes gadījumos, meža apsaimniekošanai un inženiertīklu uzturēšanai vai to avāriju novēršanai;
- bez saskaņošanas ar Valsts meža dienesta attiecīgo teritoriālo struktūrvienību veikt jebkāda veida dedzināšanu (tai skaitā ciršanas atlieku dedzināšanu).

Meža objektā aizliegts:

- dedzināt atkritumus;
- dedzināt ciršanas atliekas vai kurināt ugunscuru:
 - tuvāk par 2 m no augošiem kokiem;
 - vietās, kur augsnes kūdras slānis ir biežāks par 0,5 m, izņemot gadījumu, ja dedzināšana notiek pēc lietus perioda vai ziemā;
- laikposmā no 1.maija līdz 1.septembrim krautnēt (uzglabāt) kaudzēs mežaudžu ciršanas atliekas, ja kaudze atrodas tuvāk par 50 m no 10–40 gadus vecām skuju koku mežaudzēm, kuru platība ir lielāka par 1 ha, izņemot gadījumu, ja: starp šo kaudzi un mežaudzi atrodas vismaz 10 m plata ceļa trase (no kokiem brīva zeme no vienas meža sienas līdz otrai (pretējai) meža sienai, ieskaitot ceļa klātni, novadgrāvjus un citus infrastruktūras objektus, kas nepieciešami ceļa ekspluatācijai);

Tāpat, ikdienas mežizstrādes darbu laikā, tiek kontrolēts, lai visās tehnikas vienībās, kas strādā mežā ir darba kārtībā esoši ugunsdzēsāmie aparāti. Meža apsaimniekotājs uzņemas kontroli par šo noteikumu izpildi.

7. Augstvērtīgo mežu apsaimniekošana un monitorings

Kā augstvērtīgas Stiga RM nosaka platības, kurās ar normatīvajiem aktiem noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi, kā arī Stiga RM identificētie aizsargājami biotopi.

Kods	Aizsardzības pazīmju apzīmējumi
1	Mežsaimnieciskā darbība
2	Galvenā cirte + Kopšanas cirte
3	Galvenā cirte
4	Kailcirte

Augstvērtīgo mežu/teritoriju platību iedalījums HCV		
☒	HCV1	Mikroliegumi ar noteiktiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem
☐	HCV2	Meži vai teritorijas, kurās atrodas globālas, reģionālas vai valsts nozīmes meža ainavas, kas iekļautas vai kurās atrodas meža apsaimniekošanas vienības, kur sastopamas gandrīz visu dzīvotspējīgu dabā sastopamu sugu populācijas to dabiskajā izplatībā un skaitliskajā sastāvā.
☒	HCV3	Biotopi (ar vai bez mikrolieguma), Stiga RM noteiktie biotopi

☒	HCV4	Ūdensteču aizsargjoslas ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem
☐	HCV5	Meži vai teritorijas, kurām ir izšķiroša nozīme sabiedrības pamatvajadzību (piemēram, vajadzība pēc iztikas līdzekļiem, veselības aizsardzība) nodrošināšanā
☐	HCV6	Kultūrvēsturiski objekti ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem

Platību iedalījumam un pievienošanai noteiktai HCV kategorijai tiek izmantota VMD ĢIS Meža inventarizācijas failu struktūrā iekļautā DBF specifikācija – AIZS&VAUNIK_klasifikators un VA_KODS_klasifikators: <https://www.vmd.gov.lv/valsts-meza-dienests/statiskas-lapas/-meza-inventarizacija/-vmd-gis-meza-inventarizacijos-failu-struktura?nid=1851#jump>

Stiga RM izvirzītie augstvērtīgie meži

Lai noteiktu jaunu meža platību atbilstību Augstvērtīga meža statusam Stiga RM izmanto Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapu (Pielikums Nr.4). Veidlapas izstrādei izmantoti sekojoši publiski pieejami ekspertu izstrādāti materiāli:

“Kā atpazīt bioloģiski vērtīgu mežu”, AS “Latvijas valsts meži”, 2013;

“Eiropas savienības aizsargājami biotopi Latvijā 2.precizēts izdevums” Latvijas dabas fonds, Rīga, 2013;

informatīvu materiālu “Kā atpazīt bioloģiski augstvērtīgu mežaudzi savā īpašumā”, Pasaules dabas fonds sadarbībā ar WWF.

Pēc meža īpašuma iegādes, bet pirms mežsaimniecisko darbu uzsākšanas, lai identificētu bioloģiski augstvērtīgu mežaudzi, Stiga RM meža īpašumos tiek veikta apsekošana un aizpildīta Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapa. Ja atbilstoši veidlapā minētajam paskaidrojumam nogabals atbilst potenciāli iespējamam augstvērtīgam biotopam, tiek pieaicināts eksperts, kurš dos atzinumu par nogabala atbilstību augstvērtīga biotopa statusam. Veidlapas, kurās savākto punktu skaits ir mazāks par 10 punktiem, netiek saglabātas.

Augstvērtīgo mežu monitorings

Uzņēmums monitoringu veic pirmreizēji platībām, kuras plānots iekļaut augstvērtīgo mežu kategorijā. Kā arī katru gadu tiks veikts monitorings vismaz 10% no šajā kategorijā iekļautajām mežaudzēm. Tas tiek reģistrēts reģistrā Augstvērtīgie meži un to monitorings (Pielikums Nr.3).

Monitorings tiek veikts izmantojot Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapu (Pielikums Nr.4). HCV1 un HCV3 kategorijai tiek izmantota veidlapas 1. un 2. lapa, savukārt HCV4 un HCV6 kategorijai tiek izmantota veidlapas 2.lapa. Ikgadējā monitoringa rezultātā tiek iegūti dati par augstvērtīgās pazīmes attīstību (sugu sastāvu, izplatību, fitosanitāro stāvokli u.c.) un novirzi no mērķa. Ja tiek konstatētas negatīvas izmaiņas aizpildot veidlapas 2.lapu, tad Stiga RM izvērtē un nosaka tālākās darbības atbilstoši negatīvo izmaiņu faktoram.

Pārbaudes veicējam veicot monitoringu ir jānovērtē, vai apsekotajā nogabalā izpildās nogabala klasifikācijas noteiktie mērķi. Ja tādi neizpildās, tad uzņēmumam ir jāizvērtē tālākā darbība saistībā ar nogabalā noteiktajiem.

Augstvērtīgo mežu apsaimniekošana

1. HCV klasifikācijai atbilstošās platības tiek apsaimniekotas atbilstoši likumdošanas prasībām:

Augstvērtīgie meži	LR vai uzņēmuma iekšējais normatīvais akts, kas nosaka apsaimniekošanu
HCV1	Likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, 02.03.1993. MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu", 18.12.2012. MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", 16.03.2010. MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", 18.12.2012.
HCV2	NA
HCV3	Sugu un biotopu aizsardzības likums, 16.03.2000. MK noteikumi Nr. 350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu", 20.06.2017. MK noteikumi Nr. 353 "Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu", 21.06.2006. MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", 18.12.2012.
HCV4	Aizsargjoslu likums, 05.02.1997. MK noteikumi Nr.936 Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā, 18.12.2012.
HCV5	NA
HCV6	Likums par Kultūras pieminekļu aizsardzību, 12.02.1992. MK noteikumi Nr. 473 "Kārtība, kādā kultūras pieminekļi iekļaujami valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un izslēdzami no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta", 26.08.2003. MK noteikumi Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu", 26.08.2003. MK noteikumi Nr.392 "Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika", 15.07.2003.

2. Stiga RM izvirzītajās augstvērtīgo mežu platībās apsaimniekošana tiek veikta tādā veidā un apjomā, lai netiktu mazināta noteiktā bioloģiskā vērtība. Stiga RM nosaka, ka šajos nogabalos netiks plānotas kailcirtes.

8. Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība

Par pamatu reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšanai tiek izmantoti esošie taksācijas dati, kā arī līdz ar jaunu meža īpašumu iegādi, ja nepieciešams. Stiga RM izvairās no tādu meža īpašumu iegādes, kuru taksācijas datus vai apsekošanā pirms iegādes tiek konstatētas retas, apdraudētas vai izzūdošas sugas. Stiga RM pirms mežsaimnieciskās darbības uzsākšanas iepazīstas ar informāciju datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, veic lauka apmeklējumus aizpildot Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapu. Konstatējot ligzdu, kas varētu būt lielāka par 50cm diametrā, Stiga RM darbinieks aizpilda Ligzdas apsekošanas anketu (Pielikums Nr.22) un ziņo par ligzdu sertificētam ekspertam, sniedzot visu nepieciešamo informāciju un veicot darbības, kādas paredzētas mikrolieguma izveidošanai.

Identificēto reto, apdraudēto un izzūdošo sugu un dzīvotņu aizsardzība tiek veikta vadoties pēc Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principiem, kas izstrādāti atbilstoši LR likumdošanai un Sertifikācijas standartiem.

Latvijas apdraudēto sugu datubāze ir atrodama CITES konvencijā iekļauto sugu datubāzē un Starptautiskās dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (IUCN) veidotās apdraudēto dzīvnieku un augu ikgadējās Sarkanās grāmatas versijā internetā:

- <http://www.cites.org/eng/resources/species.html>
- <http://www.daba.gov.lv>

- MK noteikumi Nr. 421 “Par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”
- MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu", 18.12.2012.

Pielikumu saraksts

Pielikums Nr.1	Kārtība meža platību kartēšanai un zemes robežu ierīkošanai
Pielikums Nr.2	Īpašumu saraksts
Pielikums Nr.3	Augstvērtīgie meži un to monitorings
Pielikums Nr.4	Meža dabas vērtību noteikšanas veidlapa
Pielikums Nr.5	Dabas aizsardzības prasības meža darbos
Pielikums Nr.6	Ietekmes uz vidi novērtējums
Pielikums Nr.7	Kārtība par darbinieku tiesībām
Pielikums Nr.8	Kārtība par nelikumīgu darbību novēršanu mežā
Pielikums Nr.9	Kārtība vides piesārņojuma samazināšanai
Pielikums Nr.10	Vadlīnijas sadarbībai ar vietējo sabiedrību
Pielikums Nr.11	Likumu un FSC Principu ievērošana
Pielikums Nr.12	Koksnes piegādes ķēdes vadības sistēmas rokasgrāmata
Pielikums Nr.13	Apmācību saraksts par piegādes ķēdes prasībām
Pielikums Nr.14	Bioloģiski vērtīgas mežaudzes
Pielikums Nr.15	Monitoringa dati
Pielikums Nr.16	Procedūra par strīdu risināšanas kārtību
Pielikums Nr.17	Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā
Pielikums Nr.18	Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cirsma
Pielikums Nr.19	Vadlīnijas augsnes bojājumu minimizēšanai
Pielikums Nr.20	Vadlīnijas ūdeņu aizsardzībai meža darbos
Pielikums Nr.21	FSC preču zīmes lietojuma procedūra
Pielikums Nr.22	Līdzdas apsekošanas anketa

LIKUMU UN FSC PRINCIPU IEVĒROŠANA

Stiga RM, tās darbiniekiem un apakšuzņēmējiem ir pieejamas un zināmas Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības meža apsaimniekošanas jautājumos. Saraksts ar LR normatīvajiem aktiem un LR saistošajiem starptautiskajiem līgumiem un konvencijām, kas regulē meža apsaimniekošanu, iekļauti šajā dokumentā, pilns to teksts atrodams publiskajā datu bāzē www.likumi.lv, nepieciešamības gadījumā Stiga RM nodrošina pieeju datoram un internetam.

Stiga RM un tās darbinieki atbilstoši viņu darba pienākumiem meža apsaimniekošanā ievēro visus Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības, FSC principus un kritērijus, kā arī uztur šīs prasības apakšuzņēmējiem. Stiga RM pilnībā kontrolē normatīvo aktu prasību, kā FSC principu un kritēriju ievērošanu meža apsaimniekošanā.

Stiga RM aktualizē sarakstu ar LR normatīvajiem aktiem un LR saistošajiem starptautiskajiem līgumiem un konvencijām vienu reizi gadā un iestrādā to aktualizētajā MAP.

Spēkā esošie normatīvie akti, kas regulē meža apsaimniekošanu Latvijā

24.02.2000. likums "Meža likums"

05.02.1997. likums "Aizsargjoslu likums"

28.01.1937. likums "Civillikums"

14.10.1998. likums "Civilprocesa likums"

15.03.2001. likums "Par piesārņojumu"

29.03.1995. likums "Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās"

02.11.2006. likums "Vides aizsardzības likums"

01.10.1997. likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"

20.06.2001. likums "Darba likums"

29.04.1999. likums "Darba devēju organizāciju un to apvienību likums"

20.06.2001. likums "Darba aizsardzības likums"

06.03.2014. likums "Arodbiedrību likums"

02.11.1995. likums "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"

24.10.2002. likums "Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums"

02.05.1996. likums "Par zemes dzīlēm"

28.10.2010. likums "Atkritumu apsaimniekošanas likums"

13.04.2000. likums "Komerclikums"

17.06.1998. likums "Krimināllikums"

25.10.2018. likums "Administratīvās atbildības likums"

22.12.1937. likums "Zemesgrāmatu likums"

12.09.2002. likums "Ūdens apsaimniekošanas likums"

14.01.2010. likums "Meliorācijas likums"

05.06.2003. likums "Par Starptautisko augu aizsardzības konvenciju"

16.12.2004. likums "Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos"

31.08.1995. likums "Par 1992.gada 5.jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību"

16.03.2000. likums "Sugu un biotopu aizsardzības likums"

08.07.2003. likums "Medību likums"

25.11.1999. likums "Valsts meža dienesta likums"

15.06.1994. likums "Par Starptautiskās darba organizācijas konvencijām Nr. 81, 129, 144, 154, 155, 158, 173"

17.12.1998. likums "Augu aizsardzības likums"

02.03.1993. likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"

14.10.1998. likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"

04.04.2013. likums "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās"

14.09.1995. likums "Par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi, kura aizņemta ar īpaši aizsargājamiem dabas objektiem"

09.12.1999. likums "Dzīvnieku aizsardzības likums"

02.02.1995. likums "Par nodokļiem un nodevām"

04.05.1990. AP deklarācija "Par LR pievienošanas starptautisko tiesību dokumentiem cilvēktiesību jautājumos"

18.12.2012. MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu"

16.11.2015. MK rīkojums Nr.718 "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2016.-2020.gadam"

26.01.2010. MK noteikumi Nr.85 "Kārtība, kādā nosaka zaudējumu atlīdzības veidu un apmēru, kā arī aprēķina zaudējumus, kas saistīti ar gājēju celiņu ierīkošanu un īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā"

10.11.2009. MK noteikumi Nr.1312 "Noteikumi par darbību ierobežojumiem aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem"

29.09.2009. MK noteikumi Nr.1114 "Noteikumi par dzīvnieku kapsētu iekārtošanas, reģistrācijas, uzturēšanas, darbības izbeigšanas un likvidēšanas kārtību un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām"

03.06.2008. MK noteikumi Nr.406 "Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika"

20.02.2007. MK noteikumi Nr.131 "Aizsargjoslu noteikšanas metodika ap aizsprostiem"

05.12.2006. MK noteikumi Nr.982 "Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika"

18.07.2006. MK noteikumi Nr.599 "Metodika drošības aizsargjoslu noteikšanai gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus"

27.06.2006. MK noteikumi Nr.508 "Noteikumi par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un šo aizsargjoslu platumu"

17.02.2004. MK noteikumi Nr.86 "Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodika"

20.01.2004. MK noteikumi Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika"

15.07.2003. MK noteikumi Nr.392 "Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika"

02.05.2012. MK noteikumi Nr.306 "Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs"

25.02.2003. MK noteikumi Nr.93 "Aizsprostu un hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma kontrolmērietaišu aizsardzība un aizsargjoslu noteikšanas metodika"

10.04.2001. MK noteikumi Nr.162 "Autoceļu aizsargjoslu noteikšanas metodika"

29.12.1998. MK noteikumi Nr.502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika"

15.12.1998. MK noteikumi Nr.457 "Dzelzceļa aizsargjoslu noteikšanas metodika"

13.01.2015. MK noteikumi Nr.8 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību"

04.01.2011. MK noteikumi Nr.4 "Dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai izmantojamo savvaļas sugu dzīvnieku turēšanas kārtība iežogotās platībās un prasības šādu platību ierīkošanai"

21.12.2010. MK noteikumi Nr.1146 "Savvaļas sugu dzīvnieku turēšanas vietu reģistrācijas kārtība"

21.12.2010. MK noteikumi Nr.1147 "Noteikumi par valsts nodevu par savvaļas sugu dzīvnieku turēšanas vietas reģistrāciju"

21.12.2010. MK noteikumi Nr.1165 "Kārtība, kādā izsniedz atļaujas nemedījamo sugu indivīdu iegūšanai, ievieš Latvijas dabai neraksturīgas savvaļas sugas (introdukcija) un atjauno sugu populāciju dabā (reintrodukcija)"

22.01.2013. MK noteikumi Nr.52 "Noteikumi par zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku aizsardzību"

18.06.2013. MK noteikumi Nr.322 "Dzīvnieku pārvadāšanas noteikumi"

03.04.2018. MK noteikumi Nr.193 "[Kārtība, kādā skaidro naudu izņem no juridiskās personas vai individuālā komersanta kases vai citas skaidrās naudas glabāšanas vietas](#)".

02.05.2007. MK noteikumi Nr.282 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība"

10.04.2007. MK noteikumi Nr.237 "Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi"

11.02.2014. MK noteikumi Nr.96 "Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām"

28.06.2005. MK noteikumi Nr.480 "Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas"

30.04.2001. MK noteikumi Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi"

22.09.2015. MK noteikumi Nr.537 "Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā"

04.07.2000. MK noteikumi Nr.221 "Kārtība, kādā nokavētajiem valsts budžetā ieskaitāmajiem nodokļu maksājumiem samazināma iepriekš aprēķinātā nokavējuma nauda un kādā atceļams lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu samaksas termiņu pagarināšanu"

18.04.2000. MK noteikumi Nr.149 "Kārtība, kādā kārtējie nodokļu maksājumi un nokavētie nodokļu maksājumi tiek ieskaitīti budžetā"

16.03.2010. MK noteikumi Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība"

29.10.2013. MK noteikumi Nr.1194 "Kārtība, kādā nosaka maksu par medību tiesību izmantošanu valstij piekrītošās vai piederošās medību platībās"

23.02.1999. MK noteikumi Nr.69 "Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem"

09.03.1999. MK noteikumi Nr.83 "Noteikumi par dabas parkiem"

02.05.2012. MK noteikumi Nr.308 "Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi"

20.03.2001. MK noteikumi Nr.131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem"

18.12.2012. MK noteikumi Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"

18.12.2012. MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"

17.02.2009. MK noteikumi Nr.158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai"

16.03.2010. MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

18.12.2012. MK noteikumi Nr.947 "Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā"

22.07.2014. MK noteikumi Nr.421 "Medību noteikumi"

04.02.2003. MK noteikumi Nr.63 "Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika"

04.08.1998. MK noteikumi Nr.284 "Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika"

26.03.2013. MK noteikumi Nr.159 "Noteikumi par meža reprodiktīvo materiālu"

29.04.2003. MK noteikumi Nr.228 "Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība"

02.05.2012. MK noteikumi Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža"

10.12.2013. MK noteikumi Nr.1455 "Medību saimniecības attīstības fonda nolikums"

11.02.2003. MK noteikumi Nr.76 "Kārtība, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek zemi, kuru aizņēms atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes"

25.06.2009. MK noteikumi Nr.647 "Mežaudzes novērtēšanas kārtība"

17.12.2013. MK noteikumi Nr.1482 "Medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu radīto zaudējumu un nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas noteikumi"

23.09.2014. MK noteikumi Nr.567 "Noteikumi par mednieku un medību vadītāju apmācību un eksamināciju, kā arī medību dokumentu izsniegšanu un anulēšanu"

28.05.2002. MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) izveidošanas kritēriji Latvijā"

06.04.1999. MK noteikumi Nr.133 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta starptautiskā tirdzniecība ar apdraudētajiem savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņiem"

07.06.2016. MK noteikumi Nr.353 "Kārtība, kādā zemes īpašniekiem vai lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai"

24.04.2007. MK noteikumi Nr.281 "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību,

kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas"

21.06.2016. MK noteikumi Nr.590 "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi"

11.02.2014. MK noteikumi Nr.82 "Noteikumi par valsts nodevu par mežsaimnieciskām un medību darbībām"

19.09.2006. MK noteikumi Nr.776 "Valsts meža zemes atsavināšanas kārtība"

05.03.2013. MK noteikumi Nr.123 "Noteikumi par parku un mežaparku izveidošanu mežā un to apsaimniekošanu"

08.10.2013. MK noteikumi Nr.1051 "Zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas un uzraudzības kārtība"

14.07.2008. MK noteikumi Nr.559 "Invazīvo augu sugas - Sosnovska latvāņa - izplatības ierobežošanas noteikumi"

30.06.2008. MK noteikumi Nr.467 "Invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanas noteikumi"

30.06.2008. MK noteikumi Nr.468 "Invazīvo augu sugu saraksts"

15.06.1999. MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par dabas liegumiem"

09.10.2007. MK noteikumi Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību"

18.07.2006. MK noteikumi Nr.594 "Noteikumi par kritērijiem, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklam, to piemērošanas kārtību un prasībām ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai"

22.11.2005. MK noteikumi Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām"

27.03.2007. MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par putnu sugu sarakstu, uz kurām neattiecas aizliegtās darbības"

28.05.2002. MK noteikumi Nr.206 "Noteikumi par darbiem, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, un izņēmumi, kad nodarbināšana šajos darbos ir atļauta saistībā ar pusaudža profesionālo apmācību"

23.08.2001. MK noteikumi Nr.378 "Darbā nodarītā kaitējuma atlīdzības aprēķināšanas, finansēšanas un izmaksas kārtība"

17.04.2001. MK noteikumi Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem"

23.03.2004. MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums"

13.01.2015. MK noteikumi Nr.18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību"

10.08.2010. MK noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"

03.08.2010. MK noteikumi Nr.713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu"

25.08.2009. MK noteikumi Nr.950 "Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība"

28.04.2009. MK noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās"

10.03.2009. MK noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"

29.09.2008. MK noteikumi Nr.803 "Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar kancerogēnām vielām darba vietās"

08.02.2005. MK noteikumi Nr.99 "Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju"

17.09.2002. MK noteikumi Nr.427 "Uzticības personu ievēlēšanas un darbības kārtība"

02.10.2007. MK noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"

15.05.2007. MK noteikumi Nr.325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās"

02.05.2012. MK noteikumi Nr.310 "Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā"

13.04.2004. MK noteikumi Nr.284 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret vibrācijas radīto risku darba vidē"

04.02.2003. MK noteikumi Nr.66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku"

09.12.2002. MK noteikumi Nr.526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā"

08.01.2002. MK noteikumi Nr.10 "Noteikumi par darbiem, kuros atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem"

20.08.2002. MK noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"

06.08.2002. MK noteikumi Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus"

06.08.2002. MK noteikumi Nr.343 "Darba aizsardzības prasības, strādājot ar displeju"

21.05.2002. MK noteikumi Nr.189 "Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām"

16.02.1999. MK noteikumi Nr.50 "Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība"

14.12.2010. MK noteikumi Nr.1117 "Bioeļļas kvalitātes prasības un mežizstrādes darbos izmantojamo griezējinstrumentu eļļošanai lietojamās bioeļļas izmantošanas un kontroles kārtība"

27.03.2007. MK noteikumi Nr.213 "Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu"

11.12.2007. MK noteikumi Nr.842 "Kārtība, kādā juridiskajām un fiziskajām personām kompensējami izdevumi un zaudējumi, kas radušies, iesaistot personu resursus reaģēšanas pasākumos, ugunsgrēka dzēšanā vai glābšanas darbos, un kompensācijas apmēra aprēķināšanas kārtība"

19.04.2016. MK noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi"

13.12.2011. MK noteikumi Nr.950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi"

07.07.2008. MK noteikumi Nr.511 "Dabas pieminekļiem nodarītā kaitējuma novērtēšanas un sanācijas pasākumu izmaksu aprēķināšanas kārtība"

21.03.2006. MK noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā novērtē atlīdzības apmēru par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī izmaksā un reģistrē atlīdzību"

23.12.2003. MK noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju"

12.07.2011. MK noteikumi Nr.549 "Noteikumi par ūdens objektiem, kuru hidroloģiskais režīms ir regulējams ar hidrotehniskajām būvēm"

27.12.2005. MK noteikumi Nr.1014 "Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība"

10.08.2010. MK noteikumi Nr.755 "Koplietošanas meliorācijas sistēmas būvniecības, ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksu aprēķina, to sadales un norēķinu kārtība"

03.08.2010. MK noteikumi Nr.714 "Meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi"

06.10.2009. MK noteikumi Nr.1139 "Starptautiskās tirdzniecības apdraudēto savvaļas sugu īpatņu uzglabāšanas, reģistrācijas, turēšanas nebrīvē, marķēšanas, tirdzniecības un sertifikātu izsniegšanas kārtība"

05.12.2000. MK noteikumi Nr.421 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu"

30.11.2010. MK noteikumi Nr.1096 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"

26.08.2003. MK noteikumi Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu"

28.12.2004. MK noteikumi Nr.1064 "Augu aizsardzības līdzekļu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība"

23.03.2004. MK noteikumi Nr.156 "Augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas kārtība"

19.04.2011. MK noteikumi Nr.300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)"

19.12.2006. MK noteikumi Nr.1019 "Noteikumi par 1973.gada Vašingtonas konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām noteiktās atļaujas un sertifikāta izsniegšanas valsts nodevas apmēru, nodevas maksāšanas kārtību un atvieglojumiem"

15.09.2009. MK noteikumi Nr.1055 "Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus"

21.02.2006. MK noteikumi Nr.153 "Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu"

27.03.2007. MK noteikumi Nr.211 "Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā"

14.11.2000. MK noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu"

Daudzpusējo vides nolīgumu un ILO konvenciju saraksts

Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979 (Bernes 1979. gada Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dzīvotņu aizsardzību), 17.12.1996.

Bonn Convention On Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979 (Bonnas 1979. gada Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību), 11.03.1999.

Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) Washington (CITES (Vašingtonas) 1973. gada Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām), 17.12.1996.

Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo, 1991) (Espo 1991. gada 25. februāra Konvencija par ietekmes uz vidi pārrobežu kontekstā), 01.07.1998.

Convention on the Protection of Marine Environment of the Baltic Sea Area, Helsinki, 1974 and 1992 (Helsinki 1974.gada un 1992. gada Konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību), 03.03.1994.

Convention No. 87 “On the Freedom of Associations and the Right to Join into Organisations” (Konvencija “Par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību apvienojoties organizācijās”, Nr. 87), 1948

Convention No. 151 “On Labour Relations” (Konvencija “Par darba attiecībām” Nr. 151), 1978.

Convention No. 158 “On Terminating Labour Relations at the Employer’s Initiative” (Konvencija “Par darba attiecību pārtraukšanu pēc uzņēmēja iniciatīvas” Nr. 158), 02.06.1982. (25.08.1995.)

Convention No. 155 “On Labour Safety, Health Protection and Work Environment” (Konvencija “Par darba drošību un veselību un darba vidi” Nr. 155), 03.06.1981. (03.06.1981.)

Convention No. 81 “On Labour Inspection in the Industry and Trade” (Konvencija “Par darba inspekciju ražošanā un tirdzniecībā” Nr. 81), 11.07.1947. (25.08.1995.)

Convention No.148 “On Work Environment” (Konvencija “Par darba vidi” Nr. 148), 20.06.1977. (08.03.1994.)

Convention No. 154 “On Supporting Collective Negotiations” (Konvencija “Par kolektīvo pārrunu atbalstīšanu” Nr. 154), 03.06.1981. (25.08.1995.)

Convention no. 173 “On the Protection of Employee Claims in Case of the Employer’s Insolvency” (Konvencija “Par strādājošo prasību aizsardzību uzņēmēja maksātnespējas gadījumā” Nr. 173)

03.06.1992. (23.06.1992.)

Convention No. 98 “On the Right to Join into Organizations and Make Joint Contracts” (Konvencija “Par tiesībām uz apvienoanos organizācijās un kolektīvo līgumu slēgšanu” Nr. 98), 1949

Convention No. 144 “On Tripartite Consultations on Promoting the Use of International Labour Norms” (Konvencija “Par trīspusējām konsultācijām Starptautisko Darba Normu pielietošanas sekmēšanai” Nr. 144)

26.06.1976. (25.08.1995.)

Convention on the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, Paris, 1972 (Parīzes UNESCO 1972.g. 16. Novembra Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību), 17.02.1997.

2.2.1971 Ramsar Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat (Ramsāres 1971. gada 2.februāra Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi), 29.03.1995.

Convention on Biological Diversity, Rio de Janeiro, 1992 (Riodežaneiro 1992. Gada 5. jūnija Konvencija par bioloģisko daudzveidību), 31.08.1995.

Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, Vienna, 1985 and the 1987 Montreal Protocol on the Substances Depleting the Ozone Layer (Vīnes 1985. gada Konvencija par ozona slāņa aizsardzību un tās 1987. gada Monreālas protokols par ozona slāni noārdošām vielām), 14.03.1995.

The United Nations framework convention on Climate Change, 1992 (ANO 1992. gada Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām, 23.02.1995.

Aktuālākā informācija par starptautiskajiem procesiem pieejama šajā saitē:

<https://www.zm.gov.lv/mezi/statiskas-lapas/starptautiskie-procesi-un-projekti/starptautiskie-procesi?nid=317#jump>

Ar meža nozari saistītās starptautiskās organizācijas un darba grupas:

<https://www.zm.gov.lv/mezi/statiskas-lapas/starptautiskie-procesi-un-projekti/starptautiskie-procesi/ar-meza-nozari-saistitas-starptautiskas-organizacijas-un-darba-grupas?nid=515#jump>

FSC Principi un Kritēriji

FSC standarts balstās uz 10 ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas principiem:^[1]

1. Saskaņotība ar likumiem un FSC principiem - Meža apsaimniekošanā ir jāievēro visi valstī spēkā esošie normatīvie akti un ratificētās starptautiskās konvencijas, kā arī jāizpilda visi FSC principi un kritēriji.^[1]
2. Īpašuma/lietošanas tiesības un atbildība - Ilgtermiņa zemes un meža resursu īpašuma un lietošanas tiesībām ir jābūt legāli iegūtām, skaidri definētām un dokumentētām.^[1]
3. Pamatiedzīvotāju tiesības - Jāatzīst un jārespektē pamatiedzīvotāju likumīgās un tradicionālās tiesības lietot un apsaimniekot viņu zemes, teritorijas un resursus.^[1]
4. Attiecības ar sabiedrību un strādnieku tiesības - Meža apsaimniekošanā ir jāuzlabo vai jā saglabā mežstrādnieku un vietējās sabiedrības ilgtermiņa sociālā un ekonomiskā labklājība.^[1]
5. Ieguvumi no meža - Meža apsaimniekošanā ir jāveicina daudzveidīgu meža produkcijas un pakalpojumu efektīvu izmantošanu, lai nodrošinātu ekonomisko dzīvotspēju un vides un sociālo labumu plašu spektru.^[1]
6. Ietekme uz apkārtējo vidi - Meža apsaimniekošanā ir jā saglabā bioloģiskā daudzveidība un ar to saistītās vērtības, ūdens un augsnes resursi, unikālās un jūtīgās ekosistēmas un ainavas, tā saglabājot meža ekoloģiskās funkcijas un integritāti.^[1]
7. Meža apsaimniekošanas plāns - Jābūt rakstiski noformētam saimnieciskās darbības mērogam un intensitātei atbilstošam apsaimniekošanas plānam, kur jā īsteno praksē un regulāri jāpārskata. Šai plānā ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķiem un līdzekļiem to sasniegšanai jābūt skaidri noteiktiem.^[1]
8. Regulāra kontrole un novērtēšana - Regulāra kontrole jāveic atbilstoši mežsaimnieciskās darbības mērogam un intensitātei tā, lai novērtētu meža stāvokli, ienākumus no meža produkcijas, izsekotu tās plūsmam, novērtētu saimnieciskās aktivitātes, un to sociālās un vides ietekmes.^[1]
9. Augstvērtīgi meži - Mežsaimnieciskajai darbībai augstvērtīgos mežos ir jā saglabā vai jāpavairo īpašības, kas nosaka to augsto vērtību. Visi lēmumi, attiecībā uz šiem mežiem, ir jāpieņem ar vislielāko piesardzību.^[1]10. Plantācijas - Plantācijas jāplāno un jāapsaimnieko saskaņā ar 1.-9. principiem un kritērijiem un 10. principu un tā kritērijiem. Kamēr plantācijas var nodrošināt sociālos un ekonomiskos labumus un dot ieguldījumu, pasaules vajadzību pēc meža produktiem apmierināšanā, tām jāpapildina apsaimniekošana, samazinot spiedienu uz dabiskajiem mežiem un jāveicina dabisko mežu atjaunošana un saglabāšana.

